

MY BOX OF STEAM

Științe FORȚE ÎN ACȚIUNE

Laura Bassi, om de știință, fizician, prima femeie care a obținut o catedră universitară.

Bologna, 29 octombrie 1711
/20 februarie 1778

**Cofinanțat de
Uniunea Europeană**

MY BOX OF STEAM (proiectul nr. 2022-2-E01-KA220-SCH-000099273) este finanțat de Uniunea Europeană. Cu toate acestea, punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă în mod necesar cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

Științe "FORȚE ÎN ACȚIUNE"
Acest conținut este sub licența
CC BY-NC-ND 4.0.

PUTEREA DETERMINĂRII

Micuța Laura asculta foșnetul paginilor de carte. Îi suna ca o șoaptă, ca și cum cartea îi spunea: "...Vino mai aproape, vino să descoperi secretul pe care îl păstrez". Un copil curios și capabil, Laura învățase și alte limbi în afară de a ei. Medicul familiei, Gaetano Tacconi, fiind nu doar amuzat de inteligența ei scilipitoare, se oferise să-i fie profesor particular, astfel încât, an după an, copila a putut studia, extinzându-și cunoștințele. Deși familia ei nu era tocmai înstărită, tatăl și mama ei și-au dorit o educație bună pentru ea, astfel încât darul ei de inteligență și perspicacitate să nu fie irosit. Laurei îi plăcea în mod deosebit filosofia și citea neîntrerupt.

Bologna, orașul în care s-a născut și a locuit, găzduia una dintre cele mai vechi universități, iar Laura, oricât de mult știa că visul ei este dificil, aspira să intre în ea. Prin urmare, după ce a împlinit 20 de ani, în fața unei audiențe de profesori, savanți și oameni de litere, cu o privire mândră și hotărâtă, a susținut în 1732 o pledoarie pe teme de filosofie, răspunzând la întrebări foarte dificile. Argumentele sale au stârnit nu numai uimire, ci și o mare admirație, atât de mult încât, la scurt timp după aceea, i s-a permis, fiind prima femeie, să predea la aceeași universitate. Cu toate acestea, secolul al XVIII-lea, în ciuda faptului că a fost un secol "luminat" în care s-a acordat loc științei și rațiunii, nu a fost în niciun caz un secol ușor sau chiar binevoitor pentru femei. Laura a reprezentat de fapt o excepție. Intrarea ei în universitate a stârnit discuții și nemulțumiri, așa că, pentru a-și face viața mai ușoară, a decis să se căsătorească. A fost norocoasă, bărbatul pe care l-a ales, medicul Giuseppe Veratti, nu numai că s-a îndrăgostit de ea, de inteligența și frumusețea ei, dar i-a încurajat mereu studiile și munca. Laura, ca o femeie modernă ce era, a reușit să împace munca cu familia sa de opt copii. Căsătoria lor nu a fost una de simplă conveniență, ci de iubire și stimă reciprocă. Împreună au deschis un laborator științific în care nu numai studenții puteau studia, ci și să facă experimente importante. În laboratorul lor existau multe instrumente științifice, inclusiv o mașină electrică.

Laura a continuat să studieze și să facă experimente, fascinată de munca altor oameni de știință contemporani. Valoarea ei a fost recunoscută și în afara orașului, atât de mult încât, de-a lungul vieții sale, a avut o corespondență densă cu numeroși oameni de cultură și știință: Voltaire, Alessandro Volta... A devenit atât de faimoasă încât nu numai că orașul a căpătat strălucire de pe urma ei, dar a fost considerată o adevărată minune, pe picior de egalitate cu ruinele romane operele picturale ale unor artiști iluștri, atât de mult încât călătorii din Marele Tur se opreau în oraș și, mai ales, pentru a o putea întâlni și a-i asculta prelegerile. În laboratorul său din ce în ce mai avangardist, ea a ținut și cursuri de fizică newtoniană, contribuind la răspândirea ei în Italia, atât de mult încât și-a câștigat porecla de "newtoniană". Prelegerile sale au influențat cele mai bune inteligențe ale vremii, inclusiv pe Spallanzani, care, pentru ea, și-a abandonat studiile juridice pentru a se dedica celor de filosofie naturală (biologie). În 1776, a devenit în cele din urmă profesoară la catedra de fizică experimentală de la Institutul de Științe al Universității din Bologna, prima femeie din Europa, soțul ei servindu-i drept asistent. Ea a murit doi ani mai târziu.

Un crater de pe Venus, un asteroid și chiar o navă spărgătoare de gheață îi sunt dedicate astăzi, poate pentru că a fost capabilă cu putere și determinare să depășească obstacolele "rupând" schemele. Laura Bassi, uitată atâta timp, este considerată astăzi un adevărat exemplu: emancipându-se prin studiu în secolul Luminilor, ea a reprezentat o adevărată lumină, foarte înaltă, capabilă să lumineze calea atâtor oameni și astăzi.